

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Управління освіти виконавчих органів Дрогобицької міської ради

Палац дитячої та юнацької творчості м.Дрогобича

ЗАТВЕРДЖЕНО:
на засіданні Педагогічної ради
Палацу дитячої та юнацької
творчості м.Дрогобича,
«02» вересня 2025 р.

ПОГОДЖУЮ:

Директор ПДЮТ Б.Пристай

Навчальна програма з позашкільної освіти

«Фотомистецтво й основи журналістики»

2 роки навчання

**Керівник гуртка «Фотомистецтво і журналістика»
Палацу дитячої та юнацької творчості: Ярослав Грицик.**

**м.Дрогобич,
2025 р.**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У Законі України «Про позашкільну освіту» зазначено, що позашкільна освіта забезпечує розвиток творчих здібностей, обдарувань та здобуття дітьми практичних навичок, оволодіння знаннями в сфері вітчизняної і світової культури та мистецтва.

Фотографія є найпоширенішим і найпопулярнішим видом мистецтва серед учнівської молоді. Заняття фотографією сприяють залученню учнів до прекрасного, допомагають адаптуватися в складній обстановці сучасного світу.

Актуальність навчальної програми пов'язана з тим, що заняття у фотогуртку дозволяє багатьом дітям знайти своє місце в житті, розвинути здібності творчого самовираження, навчити образотворчого мислення або просто зайнятися цікавою і корисною справою. Сьогодні фотографія є широко доступною порівняно з іншими видами візуального мистецтва. Вона інтенсивно розвивається, широко використовується у журналістиці, з її допомогою ведеться літопис країни і кожної родини.

Паралельно із мистецтвом фотографії вихованці опановують на заняттях абетку журналістської майстерності, вивчають основні жанри журналістики. Вони мають навчитися писати цікаві матеріали, збирати інформацію для підготовки власної газети, адресованої для дітей середнього шкільного віку, висвітлювати події і заходи нашого закладу освіти у соціальних мережах. Текстові матеріали діти мають доповнювати влучними фотоілюстраціями. Також гуртківці готуватимуть і презентуватимуть фотовиставку власних робіт.

Основою діяльності гуртка є створення колективу, багатого на цікаві ідеї та творчий потенціал за принципами діяльності справжньої редакції – творчої команди однодумців з розподілом обов'язків.

Вивчаючи основи журналістики, вихованці гуртка працюють над зростанням власного інтелектуального рівня, розвитком мови та вмінням аналітично мислити.

Мета навчальної програми – формування ключових компетентностей особистості засобами фотомистецтва, залучення учнівської молоді до науково-технічної творчості, вивчення основ журналістики, створення умов для творчого розвитку, систематизації здобутих знань і навичок.

Програма розрахована на учнів 5-7 класів (9-13 років).

Програма передбачає 2 роки навчання:

1-й рік – початковий рівень – 156 год. на рік, 4 год. на тиждень;

2-й рік – основний рівень – 156 год. на рік, 4 год. на тиждень.

Кількісний склад навчальної групи 10-15 вихованців.

Завданням програми **початкового рівня** є ознайомлення гуртківців зісторією розвитку фотографії як одним із видів мистецтва, основами фотографії; найпоширенішою, доступною для учнів фотоапаратурою й обладнанням; основними етапами фотопроцесу, жанрами фотографії та композиції. Діти мають здобути початкові знання з обробки світлин, навчитися зберігати знімки на відповідних носіях, підготувати їх до друку, організувати тематичну фотовиставку. Особлива увага приділяється практичному фотографуванню.

Гуртківці знайомляться з видами ЗМІ, професією журналіста й фоторепортера, вчаться збирати інформацію, цікаві факти, вивчають жанри журналістики,

вчатися готувати текстові матеріали для публікації у соціальних мережах й газеті.

Програма **основного рівня** навчання передбачає ознайомлення гуртківців з більш складними технологіями фотозйомки цифровим фотоапаратом, технічними та правовими питаннями фотографії, засвоєння основних прийомів обробки зображень у графічному редакторі «Photoshop». Діти мають самостійно працювати над вибором сюжетів зйомки, їхніми назвами.

Вихованці гуртка вивчають основи газетярської справи. Це: збір інформації та ілюстративного матеріалу, перевірка фактів, підготовка до друку, комп'ютерне макетування і верстка випуску газети. Також юні репортери допомагають наповнювати інформацією сайт та сторінку позашкільного закладу освіти у соціальних мережах, рекламують його гуртки.

Програма курсу поєднує теоретичну підготовку й освоєння практичних прийомів роботи. Гуртківці беруть участь у конкурсах, оформленні виставок, виготовленні альбомів, газети, а також зустрічах з фотомайстрами, ходять на екскурсії до редакцій місцевих ЗМІ.

Програма є орієнтовною. Керівник гуртка може вносити зміни й доповнення у її зміст, плануючи роботу з урахуванням інтересів гуртківців, стану матеріально-технічної бази закладу.

Теми подані в порядку зростання складності матеріалу. При виконанні практичних робіт, відповідно до вимог техніки безпеки, можливий поділ гуртківців на підгрупи.

Початковий рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичні х	практичні х	усього
Вступ.	2	2	4
1. Цифровий фотоапарат, телефон, планшет та особливості користування ними. Правовий аспект фото справи.	4	4	8
2. Основи фотографії та композиції.	2	4	6
3. Перенесення фото у комп'ютер. Збереження знімків на CD та DVD дисках, флеш-носіях.	2	4	6
4. Кадрування й обробка, друк фотознімків.	2	2	4
5. Поняття про жанри фотографії.	12	36	48
5.1. Фотографування на відкритому просторі.	2	6	8
5.2. Фотографування пейзажів	2	6	8
5.3. Фотографування тварин і рослин.	2	6	8
5.4. Фотографування людей.	2	6	8
5.5. Репортажна зйомка.	2	6	8
5.6. Фотографування натюрмортів і творів мистецтв.			
6. Проектна діяльність	4	4	8
7. Професія – журналіст. Журналістика. Якість та етика журналіста. Записна книжка журналіста.	2	4	6
8. Визначення поняття «текст». Частини тексту. Поділ тексту на мікротеми й абзаци.	2	4	6
9. Творча робота	6	6	12
9.1. Поняття «творча робота» та її основні компоненти	2	2	4
9.2. Тема і основна думка твору. Робота над планом майбутнього матеріалу.	2	2	4
9.4. Заголовок. Початок і кінець – важливі частини творчої роботи.	2	2	4

10. Цікаві факти – «цеглинки» роботи. Роль факту.	4	6	10
10.1. Факт – основа будь-якого газетного матеріалу.	2	2	4
10.2. Збирання фактів. Джерела фактів. Як із факту «знайти» тему.	2	4	6
11. Інформаційні жанри журналістики.	8	12	20
11.1. Жанри журналістики. Інформаційні жанри.	2	2	4
11.2. Інформація та замітка	2	2	4
11.3 Інтерв'ю як інформаційний жанр журналістики. Робота з диктофоном.	2	4	6
11.4. Репортаж. Звіт.	2	4	6
12. Художньо-публіцистичні жанри журналістики.	6	8	14
12.1 Стисла характеристика художньо-публіцистичних жанрів	2	4	6
12.2. Нарис. Замальовка, етюд. Гумореска.	4	4	8
Підсумкове заняття.	2	2	4
РАЗОМ	58	98	156

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з планом, метою та завданнями роботи гуртка. Техніка безпеки. Історія фотографії: чорно-біле фото, кольорове фото, цифрова фотографія

Фотографія в Україні. Сучасна фотографія в повсякденному житті, науці, техніці, суспільстві. Фотографія як вид мистецтва.

Практична частина. «Погляд в недалеке минуле». Ознайомлення з приладами та матеріалами, що використовувалися для фотографування плівковим фотоапаратом.

1. Цифровий фотоапарат, телефон, планшет та особливості користування ними (8 год.).

Теоретична частина. Фотоапарат, телефон, планшет і їхнє призначення. Як вибрати фотоапарат. Ознайомлення з інструкцією по користуванню. Вибір аксесуарів, карти пам'яті та накопичувача енергії. Ознайомлення з функціями фотоапарату. Режим зйомки.

Практична частина. Дізнаймося більше про свій фотоапарат. Колекція параметрів якості зображення. Обрання відповідного режиму зйомки. Швидка зміна важливих параметрів. Правовий аспект фотосправи.

Теоретична частина. Авторське право. Закони України. Правові засади фотографування. Етика фотографа.

2. Основи фотографії та композиції (6 год.).

Теоретична частина. Фокусна відстань. Витримка. Відстань до об'єкту зйомки. Діафрагма. Що таке шуми і як їх уникнути. Вибір границі кадру, ракурс, робота зі світлом. Композиція. Експозиція. Використання спеціальних можливостей. Найпростіші композиційні форми. Основні правила композиції. Побудова зображення при фотографуванні. Побудова різнопланової (ближній, середній і дальній плани) сюжетної фотографії. Розміщення предметів. Відповідність змісту і назви фотографії.

Практична частина. Фотографування в різних режимах роботи фотоапарату. Вибір точки зйомки, кадрування. Розміщення предметів зйомки. Використання освітлювачів, спалахів.

3. Збереження знімків на компакт-дисках CD та DVD, флеш-носіях (6 год.).

Теоретична частина. Перенесення фотографій у комп'ютер. Типи і формати лазерних дисків. Запис CD та DVD. Копіювання фотографій на флеш-носії.

Практична частина. Перенесення фото у комп'ютер. Запис CD та DVD за допомогою програми «Nero Burning Rom». Копіювання фотографій на флеш-носії.

4. Друк фотознімків (4 год.).

Теоретична частина. Кадрування й найпростіша обробка фотографій у редакторі «Photoshop». Правила користування струменевим принтером. Режим друку. Фотопапір, його види. Як друкують фотографії у фотолабораторіях.

Практична частина. Друк знімків.

5. Поняття про жанри фотографії(48 год.).

5.1.Фотографування на відкритому просторі.

Теоретична частина. Ознайомлення з кращими роботами майстрів фотосправи. Особливості знімання на відкритому просторі. Типи зйомок. Аналіз фотографії.

Практична робота. Фотографування видів міста. Зйомка ефектних видів неба.Фотографування сільських видів.Нічна зйомка.

5.2. Фотографування пейзажів.

Теоретична частина. Ознайомлення з кращими роботами майстрів фотосправи. Особливості фотографування пейзажів.Світло і тінь, побудова світлотіневої перспективи в кадрі. Врахування пори року та погодних умов. Аналіз результатів зйомок. Оцінка технічної грамотності та виразності фотографій. Підписи до фотографій. Принцип об'єднання фотографій в експозиції.

Практична частина. Фотографування: ліс, туман, берег річкитощо.

5.3.Фотографування тварин і рослин.

Теоретична частина. Ознайомлення з кращими роботами майстрів фотосправи. Особливості фотографування тварин та рослин.

Практична частина. Фотографування домашніх тварин. Фотографування квітів. Макрозйомка. Фотографування птахів, комах.

5.4.Фотографування людей.

Теоретична частина. Ознайомлення з кращими роботами майстрів. Особливості освітлення. Вибір моделі для знімання та визначення її положення перед камерою. Розміщення джерел світла. Значення фону.Вибір моделі та оцінкаступеню її виразності. Автопортрет. Аналіз результатів зйомок. Оцінка технічної грамотності та виразності фотографій. Підписи до фотографій.

Практична частина. Фотографування дітей (самостійна домашня робота). Фотографування портретів друзів при природному освітленні. Фотографування портретів друзів при штучному освітленні. Зйомка людей, що стоять біля вікна. Зйомка силуєтів.

5.5. Репортажна зйомка.

Теоретична частина. Динамічність подій та способи їх фіксування. Вибір точки знімання ракурсу. Оперативність при оцінюванні ситуації та прийнятті рішення. Пошук максимальної виразності. Аналіз результатів зйомок. Оцінка технічної грамотності та виразності фотографій. Підписи до фотографій. Принцип об'єднання фотографій в експозиції. Творчий звіт.

Практична частина. Фотографування спортивних змагань, тренувань спортсменів. Репортаж про вболівальників. Фотографування свят, конкурсів, змагань та виставок робіт в закладі.

5.6. Фотографування натюрмортів та творів мистецтв.

Теоретична частина. Відбір та підготовка предметів до зйомки. Креативна розробка концепції натюрмарту. Підбір декорацій, реквізиту. Опрацювання деталей майбутнього натюрмарту.

Практична частина. Зйомка композицій (натюрмортів) та груп предметів.

6. Проєктна діяльність (8 год.).

Відбір фотографій, підготовка до участі у фотоконкурсі, підведення підсумків конкурсу. Оформлення фотовиставок. Створення фотоальбомів гуртківців з найкращими роботами.

7. Професія – журналіст. Журналістика і журналіст. Якості та професійна етика журналіста (6 год.).

Теоретична частина. Журналістика і журналіст. Якості та професійна етика журналіста.

Практична частина. Перегляд та обговорення відеороликів журналістів відомих каналів.

Записна книжка журналіста.

Теоретична частина. Уміння вести бесіду. Розвиток пильності і спостережливості. Оперативність, акуратність, пунктуальність, творча фантазія юнкора.

Практична частина. Складання бесіди з однолітками на обрану тему. Мовний практикум.

8. Текст. Ознаки тексту(6 год.).

Визначення поняття «текст». Ознаки тексту. Частини тексту.

Теоретична частина. Текст, його основні ознаки. Будова тексту.

Практична частина. Робота над деформованими текстами. Мовний практикум.

Поділ тексту на мікротеми й абзаци.

Теоретична частина. Поділ тексту на мікротеми й абзаци. Тематичне речення в мікротемі. Мовні засоби зв'язку в мікротемі.

Практична частина. Робота із текстом. Мовний практикум.

9. Творча робота (12 год.).

9.1. Поняття «творча робота» та її основні компоненти.

Теоретична частина. Творча робота, послідовність кроків у її написанні. Вибір теми, збір фактів, основна думка, заголовок, наявність творчої фантазії, «родзинки» роботи.

Практична частина. Мовний практикум

9.2 Тема і основна думка творчої роботи.

Теоретична частина. Вибір теми та основної думки для творчих робіт вихованців.

Практична частина. Написання творчої роботи «Яким я уявляю своє щастя?»

Робота над планом майбутнього матеріалу.

Теоретична частина. Що таке план і його структура.

Практична частина. Складання орієнтовного плану майбутніх творчих робіт здобувачів освіти. Мовний практикум.

9.3. Заголовок – перше слово автора.

Теоретична частина. Заголовок. Обумовленість його вибору.

Практична частина. Підбір заголовків для власних робіт.

Початок і кінець – важливі частини творчої роботи.

Теоретична частина. Складові творчої роботи.

Практична частина. Практична робота щодо написання початку та логічної, несподіваної кінцівки творчої роботи. Аналіз власних матеріалів.

10. Цікаві факти – «цеглинки» роботи. Роль факту (10 год.).

10.1. Факт – основа будь-якого газетного матеріалу.

Теоретична частина. Факт та його функція у журналістському творі. Як відрізнити: правда чи фейк?

Практична частина. Мовний практикум.

10.2. Збирання фактів. Джерела фактів. Як з факту «знайти» тему?

Теоретична частина. Джерела фактів.

Практична частина. Знаходження фактів у газетних публікаціях. Написання творчої роботи на обрану тему.

11. Інформаційні жанри журналістики (20 год.).

11.1. Жанри журналістики. Інформаційні жанри.

Теоретична частина. Поняття про інформаційні жанри. Коротка характеристика замітки, звіту, репортажу, інтерв'ю.

Практична частина. Знаходження у газетах матеріалів інформаційних жанрів. Мовний практикум

11.2. Інформація та інформаційна замітка.

Теоретична частина. Визначення поняття «новина». Визначення понять «інформація» і «інформаційна замітка». Їх особливості: новизна, актуальність, достовірність, оперативність. Правила добору й викладу новин.

Практична частина. Написання інформаційних заміток на шкільні теми.

11.3. Інтерв'ю як інформаційний жанр журналістики. Робота з диктофоном.

Теоретична частина. Визначення поняття «інтерв'ю». Інтерв'ю – один з найпоширеніших жанрів журналістики. Різновиди інтерв'ю: інтерв'ю-монолог, інтерв'ю-діалог, інтерв'ю-замальовка, прес-конференція, інтерв'ю-анкета.

Практична частина. Інтерв'ю з однолітками за темами: «Для чого людина живе на Землі?», «Що вам не подобається у вашому житті?»

11.4. Репортаж. Звіт (6 год.).

Теоретична частина. Специфіка жанру. Його можливості. Особливість журналіста в репортажі. Популярність репортажів. Важливі особливості репортажу. Звіт як докладна розповідь, інформація про якусь подію. Види звітів: стислий та розгорнутий.

Практична частина. Визначення теми власного репортажу. Збір матеріалу для його написання. Аналіз написаних репортажів з погляду дотримання жанру, використання фактів, змісту, форми, задуму і мовного оформлення. Звіт про шкільне свято.

12. Художньо-публіцистичні жанри журналістики (14 год.).

12.1. Стисла характеристика художньо-публіцистичних жанрів (6 год.).

Теоретична частина. Особливості художньо-публіцистичних жанрів. Публіцистика як вид літературної творчості. Стисла характеристика художньо-публіцистичних жанрів: нарису, замальовки, етюду, гуморески.

Практична частина. Написання творчої роботи «Портрет моєї родини».

12.2. Нарис. Замальовка, етюд. Гумореска (8 год.).

Нарис.

Теоретична частина. Нарис як художньо-публіцистичний твір оповідного характеру. Різновиди нарисів: портретний, проблемний, подорожній, науково-популярний, нариси за тематикою шкільного життя тощо. Сюжетні і описові нариси. Герої нарису. Особливості написання нарису.

Поняття про замальовку як жанр журналістики. Роль деталей у змалюванні героя замальовки. Пейзажна та портретна замальовки.

Визначення поняття «етюд». Етюди про природу, мистецтво.

Гумореска як невеликий прозовий чи віршований твір про кумедну пригоду або рису характеру. Історія жанру. Прийоми написання. Побудова гуморески на вигаданих фактах, які мають життєву аналогію.

Практична частина. Написання нарисів: «Наш видатний земляк», «Мій улюблений вчитель», «Людина – легенда». Мовний практикум.

Написання етюдів «Ранок», «Сумний день».

Складання гуморесок зі шкільного життя.

Підсумкове заняття (4 год.).

Підбиття підсумків роботи за рік. Індивідуальний звіт юних фотокореспондентів. Відзначення найкращих гуртківців. Завдання на літо.

Прогнозований результат

Вихованці мають знати:

- історію виникнення та розвитку фотографії;
- авторські права фотолюбителя та етичний кодекс фотографа;
- будову фотоапаратів, допоміжного обладнання;
- принцип роботи та основні складові меню цифрового фотоапарату;
- різновиди об'єктивів і що таке фокусна відстань та світлосила об'єктиву;
- що таке діафрагма, чіткість, витримка;
- жанри фотографії;
- основи композиції;
- що таке журналістика, її головні завдання; що таке редакція, термін «респондент», як спілкуватися з респондентом;
- основні стилі літературного мовлення, культуру мовлення та письма; що таке факт, подія, новина;
- що таке рубрика, та розділ газети, первинні принципи редагування; основи психології спілкування;
- основи безпечного користування ПК, основи користування базовими програмами «Microsoft Word», «Блокнот», «Adobe Photoshop».

Вихованці мають вміти:

- користуватися фотоапаратурою під час зйомки;
- виконувати різножанрову фотозйомку;
- аналізувати та попереджувати типові помилки юних фотографів;
- обробляти і кадрувати фотографії у програмі «Adobe Photoshop»;
- зберігати знімки на дисках CD та DVD, флеш-носіях;
- визначати цікаву подію чи факт та представити її як новину, осмислити факт як можливу тему допису; створити допис, замітку;

- спілкуватися з незнайомою людиною – респондентом; поважно ставитися до респондента, правдиво і точно викладати факти;
- використовувати основні стилі літературного твору;
- самостійно відредагувати власний текст;
- користуватися самостійно ПК;
- додержуватися правил безпеки та збереження життя.

Основний рівень, другий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
Вступ.	2	2	4
1. Фотоапарати і фотооптика.	2	2	4
2. Композиція фотокадру.	2	4	6
3. Фотографування.	6	18	24
3.1. Фотографування зі спалахом.	2	6	8
3.2. Фотографування при природному освітленні.	2	6	8
3.3. Фотографування при штучному освітленні	2	6	8
4. Різні жанри фотографій.	4	6	10
5. Технічні й правові питання фотографії.	2	0	2
6. Обробка фотознімків у графічному редакторі «Photoshop». Ретушування. Створення колажів. Друк фотографій.	4	8	12
7. Фотографування без помилок. Поширені дефекти фотографій.	2	4	6
8. Проектна діяльність.	4	4	8
9. Основи журналістики	10	10	20
9.1. Класифікація ЗМІ.	2	2	4
9.2. «Media-калейдоскоп» (огляд друкованих ЗМІ).	2	2	4
9.3. Газетні жанри: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні. Реклама у ЗМІ.	4	4	8
9.4. Новина – королева журналістики. Де «живуть» теми.	2	4	6
10. Основи газетярської справи.	6	14	20
10.1. Основи користування ПК.	2	4	6
10.2. Програми та основи набору і верстки.	2	6	8
10.3. Основи дизайну.	2	4	6
11. Випуск газети.	12	20	32
11.1. Збір матеріалів.	4	8	12
11.2. Комп'ютерне макетування випуску.	4	6	10
11.3. Набір та верстка випуску.	4	6	10
12. Робота прес-клубу.	2	4	6
Підсумкове заняття.	2	0	2
РАЗОМ	60	96	156

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (4 год.).

Аналіз робіт, виготовлених вихованцями за літо. Ознайомлення з планом роботи гуртка. Техніка безпеки.

1. Фотоапарати і фотооптика (4 год.).

Теоретична частина. Етапи вдосконалення фотоапаратури. Класифікація, технічні характеристики фотоапаратів і фотооптики. Спорядження фотографа. Зустрічі з фотографами.

Практична частина. Робота з фотоапаратом. Друкування фотографій. Зустріч з фотомайстром.

2. Композиція фотокадру (6 год.).

Теоретична частина. Тональна, світлотіньова й лінійна побудова кадру. Розміщення предметів у межах кадру. Вивчення композиції кадру через засоби масової інформації. Вибір точки зйомки.

Практична частина. Фотографування з різних точок зйомки. Вибір розмірів плану. Друкування фотографій.

3. Фотографування (24 год.).

3.1. Фотографування зі спалахом.

Теоретична частина. Будова, принцип дії та класифікація імпульсних освітлювачів. Використання «спалаху» для вирішення творчих завдань.

Практична частина. Фотографування з різними «спалахами».

3.2. Фотографування при природному освітленні.

Теоретична частина. Фотографування в різних природних умовах (різне положення сонця, ясна й похмура погода, зима та літо).

Оптимальний напрям фотографування.

Практична частина. Фотографування при різних умовах освітлення, вибір жанрів. Друкування фотографій.

3.3. Фотографування при штучному освітленні.

Теоретична частина. Принцип дії, будова та призначення освітлювальних приладів, їхня класифікація. Розподіл освітлювальних приладів для зйомки різних видів, визначення експозиції. Застосування різних пристосувань при зйомці із штучним освітленням (щити, екранні парасольки, рефлектори та ін.).

Практична частина. Використання при зйомці різних джерел світла та інших пристосувань. Практичне фотографування.

4. Різні жанри фотографії (10 год.).

Теоретична частина. Особливості зйомки пейзажу, натюрморту, портрета, спортивних змагань, пам'яток архітектури, репортажу тощо.

Практична частина. Фотографування в різних жанрах. Друкування фотокарток. Підготовка фоторозповідей.

5. Технічні й правові питання фотографії (2 год.).

Теоретична частина. Профілактичне обслуговування фототехніки. Поради щодо використання сучасних фотоматеріалів. Авторські права фотолюбителя. Захист авторських прав. Етика фотографа. Публікація фотографій.

6. Обробка знімків у графічному редакторі «Photoshop» (12 год.).

Теоретична частина. Імпортування файлів. Робота із зображеннями, основні способи обробки фотознімків, виправлення дефектів зйомки, додавання ефектів, вивчення важливих функцій «Photoshop». Палітра шарів. Режими накладання. Способи створення фотоколажів.

Практична частина. Робота у графічному редакторі «Photoshop». Редагування фотозображення. Зміна розміру зображення. Збереження зображення. Вирізання елементів композиції. Кадрування. Вирівнювання лінії горизонту. Створення нового шару. Робота з декількома шарами. Створення колажів. Ретушування. Додаткова обробка та друк фотографій. Відбір фото на виставку, конкурс.

7. Фотографування без помилок. Дефекти фотографій (6 год.).

Теоретична частина. Типові помилки при фотозйомці та способи їх уникнути. Основні дефекти фотографій.

Практична частина. Виявлення та усунення дефектів фотозйомки.

8. Проектна діяльність (8 год.)

Теоретична частина. Підбір фотознімків, форматування. Підписи до фотографій. Художнє оформлення. Виготовлення альбомів.

Практична частина. Участь у проектах та конкурсах. Виготовлення індивідуальних альбомів, фотомонтажів. Оформлення фотовиставок.

9. Основи журналістики (20 год.).

9.1. Класифікація ЗМІ

Теоретична частина. Друковані ЗМІ. Радіомовлення. Телебачення. Особливості друкованих ЗМІ.

Практична частина. Ігрові тренінги «Репортер газети. Диктор радіо. Телеведучий». Індивідуальні тренінги для потенційних програм набору текстів у комп'ютері. Додержання техніки безпеки, правильної осанки та правила перерв при роботі з комп'ютером, планшетом, смартфоном.

9.2. «Media-калейдоскоп» (огляд друкованих дитячих та молодіжних ЗМІ).

Теоретична частина. З історії газет. Перші газети України. Роль преси в житті суспільства і школи. Основні «заповіді» журналіста.

Практична частина. Мовний практикум

9.3. Газетні жанри: інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні.

Теоретична частина. Інформаційні жанри: замітка, репортаж, інтерв'ю. Інформація, її види. Аналітичні жанри: кореспонденція, рецензія, відгук, стаття, коментар. Художньо-публіцистичні жанри: замальовка, нарис, фейлетон, памфлет, есе, етюд. Проба пера. Факт – наріжний камінь журналістики.

Практична частина. «Знайди в газеті інформацію».

9.4. Новина – королева журналістики.

Теоретична частина. Факт та подія – головний зміст новини.

Практична частина. Ігрові тренінги. Три рівні завдань: усна новина для обговорення, замітки за підказаними темами, створення власної новини. Домашнє завдання: зібрати шкільні новини. Набір найкращих новин для майбутньої газети. Де «живуть» теми.

Теоретична частина. Вибір теми. Факт – основа теми. Рубрики в газеті.

Практична частина. Ігрові тренінги «Який факт важливіший», «Мої батьки – цікавий факт». Діагностика схильностей вихованців: визначення особистих тематичних інтересів. Рубрики в газеті. Бесіда «Яку рубрику я очолив би».

10. Основи газетярської справи (20 год.).

10.1. Основи користування ПК.

Теоретична частина. Комп'ютер, клавіатура, робочий стіл, мишка, файли та папки, робочі програми.

Практична частина. Тренувальні вправи на комп'ютері

10.2. Основи набору та верстки.

Теоретична частина. Програми «Microsoft Word», «Блокнот».

Практична частина. Тренінгові програми різних рівнів. Індивідуальні заняття основного рівня: набір текстів у програмах «Microsoft Word», «Блокнот». Первинне редагування тексту – авторське скорочення та дописування. Додержання техніки безпеки, правильної осанки та правил перерв.

10.3. Основи дизайну.

Теоретична частина. Програма «Adobe Photoshop» для дизайну.

Практична частина. Практичні заняття у програмі «Adobe Photoshop». Уміння правильно підібрати необхідний для газети матеріал, цікаві малюнки, які б доповнювали зміст матеріалу. Розробка тематики, стилю газети, дизайну. Практичні заняття зі створення макету газети.

11. Випуск газети (32 год.).

11.1. Збір матеріалів.

Теоретична частина. Визначення провідної теми газети. Збір, відбір шляхом обговорення

Практична частина. Набір та редагування текстових і наочних матеріалів за допомогою головного редактора газети (керівника гуртка).

11.2. Комп'ютерне макетування випуску.

Теоретична частина. Макетування випуску

Практична частина. Розробка тематики, дизайну чергового номера комп'ютерне макетування випуску.

11.3. Набір та верстка випуску.

Теоретична частина. Поняття верстки у журналістській справі

Практична частина. Підготовка до друку.

12. Робота прес-клубу (6 год.).

Теоретична частина. Поняття прес-клубу в Україні

Практична частина. Творчі вечірки. Участь у журналістських та літературних конкурсах. Індивідуальне спілкування.

Підсумкове заняття (2 год.).

Підбиття підсумків роботи гуртка. Аналіз та обговорення газети, як наочної колективної творчості та індивідуальних зусиль кожного. Нагородження дипломами у номінаціях: «Кращий репортер», «Кращий фотокор», «Кращий редактор», «Кращий художник», «Кращий юнкор», «Кращий дизайнер», тощо. Вручення нагород переможцям конкурсів, виставок. Завдання на літо.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- основи безпеки життєдіяльності й охорони праці в фотостудії;
- основи безпечного користування комп'ютером;
- основні частини фотоапаратів і їх призначення;
- характеристики фотоплівок та фотопаперу;
- складові процесу фотозйомки;
- основні види та правила підбору сюжетів фотозйомки;
- що таке експозиція та її параметри, перетримка та недотримка;
- технологію (стадії) процесу обробки фотознімків;
- як правильно встановити освітлення об'єкта при зйомці в студії;
- що таке піксель і мегапіксель;
- принцип роботи та основні складові меню цифрового фотоапарата;
- режими фотозйомки;
- модулі пам'яті та система живлення цифрового фотоапарата;
- основи роботи в програмі «Photoshop».
- основні принципи журналістської етики;
- класифікацію сучасних ЗМІ, типи та особливості інформаційних жанрів, види джерел інформації;
- основи набору та верстки, граматичної правки; основи макетування та дизайну;
- поняття джерела інформації;

Вихованці мають вміти:

- використовувати меню та режими цифрового фотоапарата під час зйомки різних сюжетів;
- визначати глибину чіткості за шкалою глибини на фотоапараті;
- робити фотознімки різних жанрів;
- виконувати різножанрову фотозйомку;
- аналізувати та попереджувати типові помилки юних фотографів;
- створювати колажі, плакати з фотознімків;
- переносити фото у комп'ютер, зберігати знімки на дисках CD та DVD;
- працювати у графічному редакторі «Photoshop»: користуватися панелями інструментів, виконувати перетворення: зміна розмірів, обертання, зміни виділеної області, кадрувати зображення, працювати із шарами, додавати текст до фотографій, створювати колажі, ретушувати зображення;
- готувати до друку й друкувати фотографії.
- дотримуватися правил такту під час обговорення, зустрічей;
- володіти емоціями під час роботи з респондентами; вміти обґрунтовувати свої точку зору на етичну проблему та відстоювати її;

- самостійно користуватися комп'ютером, набирати тексти, вмонтовувати фотографії до тексту;
- володіти ознаками жанрів і вміти правильно їх застосовувати, працювати з диктофоном, набирати та редагувати текст.

МАТЕРІАЛИ, ІНСТРУМЕНТИ

1. Комп'ютер, ноутбук, плівковий і цифровий фотоапарати, штатив, освітлювач, диктофон, принтер, гаджети, диски CD та DVD, флеш-накопичувачі інформації;
2. Зошити-блокноти для практичних робіт і навчання, ручки, олівці, маркери, папір, папки, стенди для виставки.

ЛІТЕРАТУРА

Фотоमिस्तेцтво

1. Головня І.А. З чого розпочиналася фотографія. - М: Знання, 1991.
2. Зонтаг С. Про фотографію. – К.: Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2002.
3. Коршак Н.М., Є.В.Коршак. Вчись фотографувати. – К.: Радянська школа, 1986.
4. Пітербоєр. AdobePhotoshop CS5 для чайників/Photoshop CS5 ForDummies. – М.: Діалектика, 2010. – 432 с.
5. Скотт Келбі. AdobePhotoshop CS5: довідник з цифрової фотографії – М.: Вільямс, 2011. – 400 с.
6. Стародуб Д.О. Абетка фотографії. – К.: Техніка, 1987.
7. Сторі Д. Цифровафотографія. Трюки. 100 порад та рекомендацій професіонала. – СПб.: Пітер, 2005.
8. Шахрова М. М., Грезіна Н. Г. Фотографія. – К.: Вища школа, 1993.
9. Шахрова М. Спільний курс фотографії. – К.: Вища школа.

Основи журналістики

- 1.Ботнер Ю. О. Журналістська майстерність: навч. посіб. / Ю.О.Ботнер. – Тернопіль : Навч. кн.-Богдан, 2013. – 231 с.
2. Жадько В. О.Журналістика та основи редакторської майстерності : навч. посіб. / В. О. Жадько. – Київ : Знання, 2012. – 271 с. – Бібліогр.: с. 260-262.
3. Кусакіна Т. Два заняття з основ журналістики: матеріал для вчителя / Тамара Кусакіна // Дивослово. – 2012. – № 1. – С.20-23.
4. Лаврик О. В. Основи журналістики: навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика»/О. В. Лаврик. - Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. - 73 с.
- 5.Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник / І. Л. Михайлин. – 5-те вид., перероб. та допов. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 494, [1] с. – Бібліогр.: с. 482-487.
- 6.ПотятиникБ. В. Інтернет-журналістика: навч. посіб/Борис Потятиник. - Львів: ПАІС, 2010. - 246 с.
7. Халлер М. Пошук і збір інформації: навч. посібник/Міха-ель Халлер. - К.: АУП, 2006. - 308 с.
8. Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Вольф Шнайдер, Пауль-Йозеф Рауе. – Київ : Центр Вільної Преси, 2014. – 357 с.: табл., фот.